

OŠ dr. Franje Tuđmana Lički Osik
Riječka 2
53201 Lički Osik
OIB: 38708310614
IBAN: HR4723900011100400102
Tel./Fax: 053/639-202, 639-201
e-mail adresa: ured@os-licki-osik.skole.hr

Grad Gospić
Odsjek za gospodarstvo i ruralni razvoj
Nikolina Tonković Čorak
Voditelj Odsjeka
Budačka 55
Gospić

Obnova i rekonstrukcija zgrade stare škole u Mušaluku te njena prenamjena u suvremeni i moderno opremljen obrazovno – kulturni centar

Obnova i rekonstrukcija zgrade stare škole u Mušaluku te njena prenamjena u suvremeni i moderno opremljen obrazovno – kulturni centar.

Procjena iznosa Projekta: 2.000.000,00 kn

Inicijani problem: zapuštena i stara zgrada škole.

Aktivnosti: obnova i opremanje zgrade škole i njenog okoliša.

Rezultat: moderan prostor, održavanje redovne i terenske nastave, razne edukacije, jačanje kulturnog i društvenog života, učenje o povijesnim činjenicama i prikaz kvalitete življenja na selu.

Opis projekta:

Samo nekoliko kilometara od Gospića nalazi se na 558 metara nadmorske visine selo Mušaluk i prostire se na površini od 16,86 km². Prema popisu iz 2011. godine, u Mušaluku živi 228 stanovnika. Mušaluk je zasigurno jedno od najuređenijih ličkih sela i nadaleko poznato po jako puno uspješnih poljoprivrednih proizvođača.

U selu se nalazi zgrada stare škole.

Osnovno školstvo za niže razrede kreće 1929. godine za oko 50 učenika nižih razreda u privatnoj kući Marka Biljana uz poduku učiteljica Matija Svetić. Školska zgrada počinje se graditi 1929. godine a završava s izgradnjom 1931. godine, te se nastava u novoj školskoj zgradi započinje odvijati 1932. godine. Zemljište za izgradnju škole poklanja pop Fran Binički. Godine 1933. pokraj školske zgrade

izgrađen je i bunar za vodu u školske svrhe. Te iste godine u Mušaluk dolaze raditi učitelji Ante Kirinčić i Katarina Kirinčić koji ostaju sve do 1940. godine. Učitelj Ante Kirinčić kao pravi seoski učitelj, vrstan pedagog i uzoran vrtlar u školskom vrtu zasađuje i uzgaja voće i povrće. Još i danas, preko 80 godina, školski vrt obiluje voćkama koje je zasadio učitelj Ante Kirinčić.

Kada je koncem kolovoza 1991. godine na području Ličkog Osika buknuo domovinski rat, privremeno je prestala s radom i škola. Polovicom veljače 1992. godine u zgradi Područne škole Mušaluk okupili su se pedesetak učenika i sedam učitelja iz Matične škole Lički Osik i počeli izvoditi nastavu. Nastava u Područnoj školi Mušaluk odvija se do jeseni 1997. godine kada se Matična škola vraća na svoje područje u Lički Osik.

Nastava u školi Mušaluk nastavlja se odvijati sve do nastavne 2008./2009. godine. Sudbinu iseljavanja i napuštanja svih ličkih sela doživjelo je i selo Mušaluk te nastavne 2009./2010. godine nije bilo učenika za upis i škola je po prvi put zatvorila svoja vrata.

Međutim, početkom 2014. godine stanovnici sela Mušaluk, posebno stanovnici mlađe životne dobi, opredjeljuju se za ostanak i život na selu te se prijavljuju u Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj koji ima za cilj jačanje europske politike ruralnog razvoja. Fond je usmjeren na umanjeње gospodarskih razlika između regija EU kroz razvoj poljoprivrednog sektora. Od očuvanja eko-sustava, preko pošumljavanja, razvoja ruralnog poduzetništva te većih infrastrukturnih investicija, u selo Mušaluk vraća se život.

Krajem 2020. godine, analizom stanovništva mlađe populacije, ustanovili smo da imamo potrebu za ponovnim otvaranjem škole u Mušaluku za niže razrede. Istodobno se stvara i ideja o obnovi zgrade stare škole koja će imati za cilj održavanje i provedbu terenske nastave, ne samo za učenike našeg područja, već i za učenike urbanih dijelova Hrvatske, koji će imati mogućnost doći, vidjeti i doživjeti kako ljepotu Like tako i život njihovih vršnjaka na selu.

Tada nailazimo na niz problema. Škola se nalazi u derutnom stanju. U prizemlju škola nalaze se dvije velike prostorije, hodnik i sanitarni čvor, na polukatu sanitarni čvor i ostava a na katu zgrade nalaze se četiri manje prostorije koje su u davniini služile kao školski stan.

Inicijativom djelatnika Matične škole OŠ dr. Franje Tuđmana Lički Osik organizira se čišćenje stare škole i pripreme radnje za obnovu iste. Kako raspolažemo s nedostatnim financijskim iznosima za obnovu cijele škole, planiramo da ćemo uspjeti u roku od dvije godine obnoviti jedan dio stare škole kako bi se ponovno otvorila vrata učenicima i započelo održavanje nastave.

Naš Projekt, kojim se na ovaj način javljamo kako bi ostvarili financiranje iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, ima za cilj kompletnu obnovu stare zgrade škole, njenog okoliša i voćnjaka te uređenje dječjeg parka. Uz samu zgradu škole nalazi se stari bunar koji također treba obnoviti. Cilj nam je pružiti mogućnost ugošćavanja učenika iz cijele Hrvatske koji se nalaze na terenskoj nastavi u širem području Gospića.

Kako Godišnjim planom i programom rada svaka škola ima obvezu provedbe terenske nastave koja uključuje posjet Memorijalnom centru Nikola Tesla u Smiljanu ili rodne kuće dr. Ante Starčevića u Žitniku, a navedene lokacije se nalaze svega nekoliko desetaka kilometara od Mušaluka, imamo u planu ponuditi grupama ugošćavanje u našoj školi.

Ugošćavanje bi podrazumijevalo ručak, obzirom da u Matičnoj školi imamo školsku kuhinju i djelatnice koje bi pripremile kuhani obrok u dogovoru s organizatorima putovanja. Posjetiteljima bi organizirali druženje, djeci igru u školskom vrtu i dječjem igralištu te uz stručno vodstvo naše škole, edukaciju o Lici.

Imajući na umu da se prilikom provedbe terenske nastave učenicima organizira ručak, koji se uglavnom dogovori u nekim od bližih restorana, ovo bi bila nova, ljepša, kako ponuda tako i priča, za učenike i njihove učitelje jer bi uz ponuđeni ručak doživjeli i ljepotu prirode.

Obzirom da u Matičnoj školi imamo Učenička društva, ista bi se uključila u izradu i prezentaciju ličkih suvenira te bi naši posjetitelji ponijeli u svoje domove dio Like.

Selo Mušaluk ima bogatu povijest koju bi uz stručno vodstvo naše Škole prezentirali svim posjetiteljima. Posebno možemo biti ponosni što bi svi posjetitelji ne samo slušali o povijesnim ličnostima već i posjetili određene lokacije o kojima pričamo.

Iznad škole, svega nekoliko stotina metara udaljenosti, nalazi se rodna kuća Popa Frana Biničkog koji je velika ličnost ne samo Mušaluka već i cijele Like.

Pop Fran Binički rođen je 1875. godine u mušalučkom Malom selu u seljačkoj obitelji Marka i Marije. Iz korijena te obitelji poteklo je još nekoliko umjetnika. Franov stric, rođeni brat njegovog oca, Stipe Binički te njegovi sinovi Stanislav Binički – istaknuti skladatelj i dirigent i Aleksandar Binički – poznati zagrebački tenor.

U Mušaluku se i danas zna, a u vrijeme Franovog djetinjstva znalo se još i više o velikom popu Marku Mesiću, osloboditelju Like od Turaka. Fran je upijao priče svog oca, inače vrlo strogog i partijarhalnog čovjeka, te je s 7 godina krenuo u pučku školu na Lički Osik. Klasičnu gimnaziju završio je u Gospiću, a bogosloviju u Senju (1896.-1899.). Doktorirao je 1902. u Innsbrucku. Godne 1919. župnik je u Širokoj Kuli, a od 1924. u Ličkom Osiku.

Pisao je pjesme, eseje i polemike, bavio se novinarstvom. Bio je vrstan prevoditelj, jer je znao grčki, latinski, njemački, francuski, talijanski, španjolski, engleski, ruski, poljski, češki i bugarski jezik. Bio je župnik župa sv. Josipa u Ličkom Osiku. U Senju je na bogoslovnom učilištu predavao povijest Crkve i kanonsko pravo te jedno vrijeme i staroslavenski.

Uhitili su ga i zatvorili u kaznionicu, gdje je obolio od tifusa, pa još neosuđenog iz gospićke kaznonice sa zakašnjenjem prebacili u gospićku bolnicu, gdje je 1. svibnja 1945. umro u mukama.

Nekoliko kilometara od škole u Mušaluku nalazi se crkva Sv. Duha.

Mušaluk je pod Turcima bio posjed perušićkog dizdara. Tom je imanju pripadalo dovoljno dobrih oranica, livada i šuma, a na rijeci Lici, koja protječe kroz selo, nalazila se vodenica. Popu Marku Mesiću, koji je bio zaslužan za oslobođenje Like od Turaka svidjelo se to zemljište, te je zamolio kralja Leopolda da mu ga daruje za njegovo službeno djelovanje. Bečki dvor je to i učinio, te mu je Listinom od 1693. darovao Mušaluk u svim njegovim granicama. Tada je on, 1700. godine sagradio kapelicu Sv. Duha u Mušaluku u znak zahvalnosti Duhu Svetom koji ga je vodio kroz borbu s Turcima. To je ujedno prva crkva podignuta u Lici nakon izгона Turaka. Sada, nakon više od 300 godina, crva Sv. Duha pravi je spomenik kulture.

Povijesni podaci ukazuju da se na okolnim brdima Mušaluka postojao Stari grad Budak. Tu je nekad stanovala hrvatska plemićka obitelj Budački. Danas možemo vidjeti ruševine tvrđe Budak, koja se naziva Bešić gradina.

Mušaluk je bogato, kako poljoprivredno tako i povijesno mjesto, i stoga imamo u planu obnoviti zgradu stare škole i pružiti mogućnost ugošćavanja učenika iz cijele Hrvatske, da upoznaju i cijene svoje. Djecu treba učiti povijesti naše lijepe Domovine a ovo je jedan od načina; doći, vidjeti i doživjeti. Zar ima išta bolje!

Nepoznati autor je rekao: „Ako ne znaš tko si, doći će drugi pa će ti reći da budeš ono što on bude htio“.

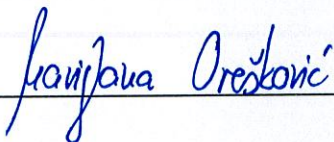
Procjena našeg Projekta iznosi 2.000.000 kuna a odnosi se na:

- uređenja zgrade stare škole,
- uređenje dvorišta škole,
- uređenje voćnjaka škole,
- uređenje starog bunara škole,
- izgradnja dječjeg igrališta pokraj škole,
- usluge ugošćavanja učenika iz cijele Hrvatske (ručak i edukacija o mjestu) te
- mogućnost višednevnog boravka (kat stare škole urediti kao sobe gdje se može boraviti i prespavati).

U Ličkom Osiku 8. veljače 2021. godine

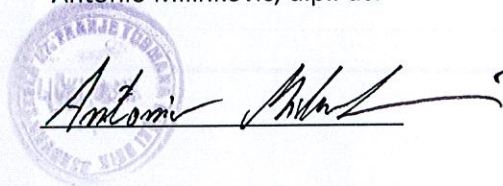
Voditelj računovodstva

Marijana Orešković, struč. spec. oec

_____

Ravnatelj

Antonio Milinković, dipl. uč.

_____